

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Tdo/55/2017
Identifikačné číslo spisu: 6213010251
Dátum vydania rozhodnutia: 13.12.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Bargel
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:6213010251.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Martina Bargela a sudkýň JUDr. Aleny Šiškovéj a JUDr. Jany Serbovej v trestnej veci obvineného MUDr. E. O., pre prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b) Trestného zákona, na neverejnom zasadnutí konanom 13. decembra 2017 v Bratislave, o dovolaní obvineného MUDr. E. O. podanom proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 2To/84/2016, z 22. decembra 2016 takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného MUDr. E. O. o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš, sp. zn. 9T/110/2013, z 12. augusta 2016, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 2To/84/2016, z 22. decembra 2016, bol obvinený MUDr. E. O. uznaný za vinného zo spáchania prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

v dňoch 30. júla 2010, 03. augusta 2010 a 04. augusta 2010 ako izbový lekár a od 06. augusta 2010 do 08. augusta 2010 do 22,30 hod. ako lekár poverený MUDr. K. N. na jeho zastupovanie počas dovolenky, nezabezpečil štandardný liečebný postup popálenín pacientky B. Z., nar. XX. K. XXXX, ktorá bola 30. júla 2010 hospitalizovaná na uvedenom oddelení s popáleninami II. - III. stupňa na ľavej sedacej krajine, na zadnej bočnej a čiastočne prednej ploche ľavého stehna a predkolenia a na pravom predkolení a predlaktí, celkom cca. 16% povrchu tela, uvedená pacientka bola nesprávne liečená od jej prijatia predovšetkým nedostatočnou infúznou liečbou, nezaznamenávaním výdaja a príjmu tekutín bez dostatočnej hydratácie pacientky, hoci mala denne prijať 5500 mililitrov tekutín, B. Z. nebol meraný tlak a pulz, v dôsledku nezabezpečeného štandardného liečebného postupu sa zhoršil zdravotný stav pacientky, preto bola 08. augusta 2010 o 22,30 hod. hospitalizovaná na ARO Všeobecnej nemocnice s poliklinikou vo N. s diagnózou ťažkej dehydratácie hypovolemickým šokom a metabolickým rozvratom, kde následne došlo k jej úmrtiu 10. augusta 2010 o 04,35 hod.

Za to bol obvinenému podľa § 149 ods. 2 Trestného zákona, za použitia § 36 písm. j) Trestného zákona, § 38 ods. 2 a ods. 3 Trestného zákona, § 56 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona uložený peňažný trest vo

výmere 5 000 € a podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona ustanovený náhradný trest odňatia slobody vo výmere 30 (tridsať) mesiacov.

Proti tomuto rozsudku podal obvinený prostredníctvom svojho obhajcu dovolanie z dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. g) a písm. i) Trestného poriadku, a teda že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom a rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

V odôvodnení dovolania obvinený namietal, že oba sudy opreli uznanie viny o dôkaz, ktorý nemožno označiť ako dôkaz procesne relevantný, a teda znalecký posudok Univerzitetnej nemocnice Martin, ktorý je zjavne v rozpore s Inštrukciou 12/2005 Ministerstva spravodlivosti SR z 19. júla 2005 č. 19292/2004-53 o organizácii a riadení znaleckej, tlmočnickej a prekladateľskej činnosti a o súčinnosti pri jej kontrole, ktorá Inštrukcia vychádza zo zákona o znalcoch a z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 490/2004 Z. z.. Predmetný znalecký posudok je v rozpore s vyššie uvedenou Inštrukciou, nakoľko doc. MUDr. A. D., PhD. - špecializácia hrudníková chirurgia, MUDr. A. E., PhD. - špecializácia súdny lekár, prof. MUDr. U. H., PhD. - špecializácia súdny lekár, patológia, nemajú odborné postavenie v špecializovanom odbore tak, ako je to vymedzené napokon aj v prílohe č. 3 Nariadenia vlády SR č. 296/2010 Z. z. ako aj Inštrukcii 12/2005 Ministerstva spravodlivosti SR z 19. júla 2005 č. 19292/2004-53 o organizácii a riadení znaleckej, tlmočnickej a prekladateľskej činnosti a o súčinnosti pri jej kontrole. Poukázal na nevykonanie pitvy, v dôsledku čoho nebolo možné určiť príčinnú súvislosť medzi konaním zdravotníckeho personálu a smrťou poškodenej, preto príčina jej úmrtia je iba v polohe dohadov. Na podporu svojho tvrdenia uviedol tvrdenie doc. MUDr. A. E., PhD., prednostu kliniky popálením a rekonštrukčnej chirurgie LF UK a UN Bratislava a to, že popáleninový šok trvá 24 - 72 hodín a nie celých 10 dní. Spochybnil správnosť záverov znalcov Univerzitetnej nemocnice v Martine, pretože nemožno ich opierať výlučne o ich dlhoročnú skúsenosť. Popísaný skutok nie je trestným činom, pretože nie je v bezprostrednej príčinnej súvislosti medzi takým jeho konaním, ako to uviedol znalecký posudok Ústavu súdneho lekárstva v Martine. Jeho diagnostika na chirurgickom oddelení bola včasná a správna. Nie je si vedomý, že by porušil povinnosť vyplývajúcu mu z právnych povinností konajúceho lekára. Z rozhodnutí súdov nie je evidentné, v čom spočíva jeho zavinenie za usmrtenie. Za spresnenie diagnózy a určenie postupu a metódy liečby je zodpovedný primár oddelenia. Z týchto dôvodov požiadal dovolací súd, aby zohľadnil vytýkané nedostatky a rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 22. decembra 2016, sp. zn. 2To/84/2016 a prípadne naň nadväzujúce rozhodnutie súdu prvého stupňa Veľký Krtíš z 12. augusta 2016, sp. zn. 9T/110/2013 zrušil a prikázal súdu, aby znovu konal a rozhodol.

K dovolaniu obvineného sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Veľký Krtíš, ktorý uviedol, že súd pri uznaní viny vychádzal predovšetkým zo znaleckého posudku č. 1/2015, ktorého zhotoviteľom bola Nemocnica Košice - Šaca, a. s., 1. súkromná nemocnica, v ktorom znalci vyhodnotili postup obvineného ako non lege artis. Zodpovednosť nesie primár oddelenia, avšak v inkriminovanom čase bol primár oddelenia na dovolenke a zastupoval ho obvinený, ktorý mal povinnosť upozorniť lekárov aj na možnosť vzniku komplikácií. Rozsudok vychádzal aj z odborného stanoviska doc. MUDr. A. E., PhD., ktorý bol vypočutý na hlavnom pojednávaní a ktorý vyhodnotil zdravotnú starostlivosť na chirurgickom oddelení nemocnice vo N. o poškodenú ako non lege artis. Svedkyňa T. S., nevesta poškodenej, zistila 05. augusta 2010, že nebohá prestáva jesť a piť, veľmi málo komunikovala. Ďalší deň 06. augusta 2010 poškodená už nevládala jesť ani piť, málo komunikovala, väčšinou spala. Obvinený ako zastupujúci primár vôbec nereagoval na podstatne zhoršený stav poškodenej. Na záver navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol dovolanie obvineného, pretože nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g), písm. i) Trestného poriadku.

Na vyjadrenie prokurátora k dovolaniu reagoval obvinený MUDr. E. O. v podstate zhodne s obsahom dovolania, keď opakovane poukázal na nesprávnosť a nepoužiteľnosť znaleckého posudku Univerzitetnej nemocnice Martin a vysvetlil, že zodpovednosť za liečebné postupy bola a je na primárovi oddelenia, pričom on nie je zástupcom primára. Oddelenie viedol len počas primárovej dovolenky.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním

rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku), bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), osobou oprávnenou (§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku) a že obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku).

Najvyšší súd zistil, že dovolanie obvineného MUDr. E. O. nie je opodstatnené, pretože je zrejmé, že nie sú splnené podmienky dovolania.

V prvom rade Najvyšší súd Slovenskej republiky poznamenáva, že v zmysle § 385 Trestného poriadku je dovolací súd viazaný dovolacími dôvodmi, ktoré sú v ňom uvedené, z čoho vyplýva, že táto viazanosť sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia (R 120/2012-I).

S ohľadom na uvedené nebol Najvyšší súd Slovenskej republiky oprávnený preskúmať iné v dovolaní označené porušenia zákona, ktoré nezodpovedajú vymedzeným dovolacím dôvodom, pretože by tak atrahoval prieskum právoplatného rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania nad rámec návrhu - dovolania, čo by znamenalo prekročenie právomocí vyplývajúcej mu zo zákona (§ 385 Trestného poriadku) a Ústavy Slovenskej republiky (čl. 2 ods. 2).

Z uvedeného je preto potrebné vyvodit' a to aj s ohľadom na povahu dovolacieho konania, ktoré je ako návrhové konanie vždy podmienené návrhom oprávnenej osoby znalej práva - minister spravodlivosti, generálny prokurátor, obhajca v mene obvineného, že Najvyšší súd Slovenskej republiky je viazaný podaným návrhom do takej miery, že v rámci prieskumu dodržiavania zákonnosti, nemôže ísť nad rámec návrhu a tam špecifikovaných dôvodov dovolania (§ 385 Trestného poriadku), preto Najvyšší súd Slovenskej republiky podrobil prieskumu vecné argumenty dovolateľa zodpovedajúce dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku bez hlbšieho prieskumu tých argumentov, ktoré im nezodpovedajú.

V úvode svojej argumentácie dovolací súd konštatuje, že dovolanie je jeden z mimoriadnych opravných prostriedkov v rámci trestného konania, ktorý je spôsobilý privodiť prelomenie zásady nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí, a preto ho možno aplikovať iba v prípadoch, ak to je odôvodnené závažnosťou pochybenia napadnutého rozhodnutia súdu. Požadovaný jeden opravný prostriedok predstavuje v súdnom procese v Slovenskej republike inštitút odvolania. Pokiaľ by zákonodarca zamýšľal urobiť z najvyššieho súdu tretí stupeň s plnou jurisdikciou, nestanovil by katalóg dovolacích dôvodov.

V dovolaní musí byť uvedené, z akých dôvodov je rozhodnutie napádané a aké chyby sú rozhodnutiu vytýkané. V predmetnom dovolaní sa pritom konštatuje, že sa jedná o dovolacie dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. g) a písm. i) Trestného poriadku.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku možno úspešne uplatňovať v prípadoch, keď je rozhodnutie súdu založené na dôkazoch, ktoré neboli na hlavnom pojednávaní vykonané zákonným spôsobom. Skutočnosť, že rozhodnutie je založené na dôkazoch vykonaných v rozpore so zákonom musí byť z obsahu spisu zrejmá a porušenie zákona by malo svojou povahou a závažnosťou zodpovedať porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čomu napokon zodpovedá i samotná povaha dovolania ako mimoriadneho (nie ďalšieho riadneho) opravného prostriedku.

Z uvedeného potom logicky vyplýva záver, že nesprávny procesný postup súdu pri vykonávaní dôkazov môže byť dovolacím dôvodom v zmysle § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku len vtedy, ak má, resp. mal negatívny dopad na práva obvineného. Ak sa nepreukázu takéto účinky nesprávneho procesného postupu pri vykonávaní dôkazov, potom nemožno hovoriť o naplnení dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, a to aj so zreteľom na to, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 ods. 1, ods. 3 písm. d) Dohovoru by mohlo dôjsť len vtedy, ak by odsúdenie bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere (solery or to a decisive extent) na dôkazoch získaných nezákonným spôsobom, čo sa ale v predmetnej veci nestalo (pozri Mariana Marinescu p. Rumunsku, rozs. č. 36110/03 z 2. februára 2010, Emen p. Turecku, rozs. č. 25585/02 z 26. januára 2010, Van Mechelen a ďalší p. Holansku, Visser p. Holandsku, rozs. č. 26668/95 zo 14. februára 2002, Al - Khawaja a Tahery p. Spojenému kráľovstvu, rozs. č. 26766/2005 a č. 22228/06 z 15. decembra 2011 a ďalšie).

V rámci dovolaní iniciovaného prieskumom odôvodneného dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku môže najvyšší súd preskúmať len to (ak dovolanie nepodal minister spravodlivosti Slovenskej republiky podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku), či jediný usvedčujúci dôkaz alebo viaceré rozhodujúce usvedčujúce dôkazy boli vykonané zákonným spôsobom. Ak dospeje k záveru o zákonnosti vykonaného dokazovania najvyšší súd nemôže spochybňovať skutkové zistenia, prehodnocovať vykonané dôkazy a ich hodnotenie vykonané súdmi nižších stupňov.

Spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov súdmi nižších stupňov nemôže najvyšší súd v rámci dovolacieho konania iniciovaného obvineným prehodnocovať ani spochybňovať, pretože by tak neprípustným spôsobom zasahoval do výlučnej kompetencie týchto súdov bez právneho podkladu a napokon i v rozpore so samotnou podstatou dovolacieho konania, pretože dovolanie nemôže nahrádzať riadne opravné prostriedky a jeho podanie nie je prípustné v rovnako širokom rozsahu (čo do dôvodov okruhu napadnutelných rozhodnutí, oprávnených osôb atď.) aký je charakteristický pre riadne opravné prostriedky. Dovolanie a rozhodnutie o ňom znamená prelom do právoplatných rozhodnutí, a preto spravidla narušuje stabilitu konečného a vykonateľného rozhodnutia súdu. Z toho dôvodu možno dovolania aplikovať iba v prípadoch, ak je to odôvodnené závažnosťou pochybenia napadnutého rozhodnutia súdu alebo jemu predchádzajúceho procesného postupu pri vykonávaní dôkazov.

Z toho dôvodu možno dovolania aplikovať iba v prípadoch, ak je to odôvodnené závažnosťou pochybenia napadnutého rozhodnutia súdu alebo jemu predchádzajúceho procesného postupu pri vykonávaní dôkazov.

K námietke obvineného, že znalecký posudok Univerzitnej nemocnice Martin vykonali lekári, ktorí nemali odborné postavenie v špecializovanom odbore a príčina úmrtia poškodenej je len v rovine dohadov, najvyšší súd poznamenáva, že s touto okolnosťou sa už správne vysporiadal odvolací súd (strana 9 jeho rozsudku), pričom je potrebné tiež uviesť, že tento znalecký posudok nebol jediným usvedčujúcim dôkazom a preto nemožno vôbec uvažovať o naplnení dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku. Najvyšší súd nezistil, že by súdy nižšieho stupňa vykonali dôkazy nezákonným spôsobom resp., že by vykonali dôkazy získané nezákonným spôsobom či vyhodnotili dôkazy nezákonným spôsobom, a preto na túto námietku obvineného nemožno prihliadať.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku

K uplatnenému dovolaciemu dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, dovolací súd uvádza, že jedným z dôvodov, podľa ktorého dovolanie v trestnom konaní možno podať je, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

K tomuto dovolaciemu dôvodu je potrebné tiež uviesť, že pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia existencie tohto dovolacieho dôvodu, je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy nižšieho stupňa, a teda dôvodom dovolania nemôžu byť skutkové zistenia, čo

vyplýva aj z dikcie ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi nižšieho stupňa nemôže ani meniť, ani dopĺňať. Vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižšieho stupňa, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať iba námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové námietky sa pritom považujú námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne i hodnoteniu vykonaných dôkazov súdmi nižšej inštancie. Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní na súde prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, resp. korigovať iba odvolací súd v rámci odvolacieho konania. Dovolací súd nie je odvolacou inštanciou zameranou na preskúmavanie rozhodnutí súdu druhého stupňa.

Dovolací súd primárne zdôrazňuje, že podstatou správnej právnej kvalifikácie je, že skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol subsumovaný pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad (nesprávna subsumcia) odôvodňuje naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Nemožno sa stotožniť s námietkou obvineného, ktorý vidí dovolací dôvod v tom, že rozhodnutia oboch súdov boli založené na nesprávnom právnom posúdení daného skutku. Dovolací súd poukazuje na fakt, že skutok uvedený vo výrokovej časti rozsudku súdu prvého stupňa vykazuje všetky znaky skutkovej podstaty trestného činu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona. Z uvedeného teda vyplýva, že ani tento dovolací dôvod nebol naplnený, nakoľko oba súdy nižších stupňov ustálený skutkový stav správne právne posúdili - použili správnu právnu kvalifikáciu.

Z uvedených dôvodov je zřejmé, že v rozsahu námietok obvineného nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) a písm. i) Trestného poriadku uplatnené obvineným, a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného MUDr. E. O. na neverejnom zasadnutí odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.